

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

27 november 2008

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2009**

BELEIDSBRIEF

**Binnenlands Bestuur
Beleidsprioriteiten 2008-2009**

BELEIDSBRIEF

**Bestuurszaken
Beleidsprioriteiten 2008-2009**

BELEIDSBRIEF

**E-government en Wetsmatiging
Beleidsprioriteiten 2008-2009**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken,
Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
uitgebracht door de heer Marnic De Meulemeester en mevrouw Else De Wachter
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Kurt De Loor.

Vaste leden:

de dames Hilde De Lobel, Katleen Martens, An Michiels, de heren Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem;

de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Sonja Claes, de heren Johan Sauwens, Jan Verfaillie;

de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Laurence Libert, de heer Francis Vermeiren;

de heer Kurt De Loor, mevrouw Else De Wachter, de heer Jacky Maes.

Plaatsvervangers:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Marie-Rose Morel, de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, mevrouw Gerda Van Steenberge;

mevrouw Vera Jans, de heer Ward Kennes, mevrouw Joke Schauvliege, de heer Luc Van den Brande;

mevrouw Vera Van der Borgh, de heren Bob Verstraete, Paul Wille;

de heren Dirk De Cock, Marcel Logist, Dany Vandenbossche.

Toegevoegde leden:

de heer Kris Van Dijck;

de heer Jef Tavernier;

de heer Christian Van Eyken.

Zie:

15 (2008-2009)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 tot 4: Amendementen

Zie ook:

12-A (2007-2008)

- Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (2008-2009)

- Nr. 1-A en B: Toelichtingen bij de begroting

14 (2008-2009)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet

16 (2008-2009)

- Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

1910 (2008-2009)

- Nr.1: Beleidsbrief

1911 (2008-2009)

- Nr. 1: Beleidsbrief

1928 (2008-2009)

- Nr. 1: Beleidsbrief

INHOUD

	Blz.
I. Binnenlandse Aangelegenheden	5
1. Toelichting door de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering	5
1.1. Krachtlijnen begroting 2009	5
1.2. Prioriteiten voor het beleid in 2008-2009	5
1.2.1. Lokale verkiezingen	5
1.2.2. Moderne regelgeving voor lokale besturen en provincies tot stand brengen	6
1.2.3. Een goed financieel draagvlak creëren voor het lokaal bestuur	6
1.2.4. De lokale fiscaliteit inzetten als instrument voor beleidssturing	6
1.2.5. Zorgen van een sterk politiek en administratief management	6
1.2.6. Een consequent en correct beleid inzake de taalproblematiek in de Vlaamse randgemeenten	7
1.2.7. Stroomlijning van regelgeving en procedures	7
1.2.8. Agentschap voor Binnenlands Bestuur heroriënteren naar meer coaching en ondersteuning	7
1.3. Regelgevingsagenda 2008-2009	7
2. Bespreking	7
2.1. Regelgeving voor de werking en de organisatie van de lokale besturen	7
2.1.1. Gemeente- en Provinciedecreet	7
2.1.2. Intergemeentelijke samenwerking	9
2.1.3. Genderevenwicht bij verkiezingen	10
2.1.4. Districtsraden	11
2.2. Financieel draagvlak voor de lokale besturen	11
2.2.1. Gemeentefonds	11
2.2.2. Eliacompensatie	12
2.2.3. Lokaal Pact - forfaitaire huisvuilbelasting	12
2.2.4. Gemeentelijke Holding	13
2.3. Gemeentelijk personeelsbeleid	13
2.3.1. 'War on talent'	13
2.3.3. Interimarbeid in de lokale besturen	14
2.3.4. Sectoraal akkoord	14
2.4. Elektronisch stemmen	15
2.5. Statuut van de lokale en provinciale mandatarissen	15
2.6. Planlastenreductie	16
2.7. Erkende erediensten	16
2.8. Budget voor de openbare crematoria	17
2.9. Taalproblematiek in de Vlaamse randgemeenten	17
3. Indicatieve stemming	17
II. Bestuurszaken	17
1. Inleidende toelichting door de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid	17
1.1. Toelichting bij de begroting 2009	17
1.2. Toelichting bij de beleidsbrief Bestuurszaken 2009	18
1.2.1. Verder bouwen aan een moderne bedrijfsvoering	19
1.2.2. Kwaliteitsverbetering	19
1.2.3. Integriteit en HR-beleid	19
1.2.4. Emancipatiebeleid en kansengroepen	20
1.2.5. ICT als ondersteunende actor voor inhoudelijke beleidsinitiatieven	20
1.2.6. Facilitair management en bouwmeesterschap	21
1.3. Toelichting beleidsbrief E-government en Wetsmatiging 2009	21
1.3.1. Administratieve vereenvoudiging	21

1.3.2. Wetgevingskwaliteit	21
1.3.3. E-government	22
2. Bespreking	22
2.1. Algemene beschouwingen	22
2.2. Integriteit en HR-beleid	22
2.3. Sectoraal akkoord	23
2.4. Diversiteitsbeleid	23
2.5. Facilitair management	24
2.6. Burgerparticipatie	24
2.7. E-government en wetsmatiging	24
3. Indicatieve stemming	25

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie besprak op 18 en 27 november 2008 het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2009. De bespreking had betrekking op de bevoegdheid Binnenlands Bestuur van de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, en op de bevoegdheid Bestuurszaken, Wetsmatiging en E-government van de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid.

De uitgavenbegroting 2009 werd besproken in samenhang met de beleidsbrief Binnenlands Bestuur – Beleidsprioriteiten 2008-2009 (*Parl. St. Vl. Parl. 2008-09, nr. 1928/1*), de beleidsbrief Bestuurszaken – Beleidsprioriteiten 2008-2009 (*Parl. St. Vl. Parl. 2008-09, nr. 1910/1*), en de beleidsbrief E-government en Wetsmatiging - Beleidsprioriteiten 2008-2009 (*Parl. St. Vl. Parl. 2008-09, nr. 1911/1*).

I. BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

1. Toelichting door de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering

1.1. Krachtlijnen begroting 2009

1.1.1. Lokale financiën

De minister geeft een overzicht van de bedragen die in 2009 door de Vlaamse Regering aan de lokale besturen worden overgemaakt:

- Gemeentefonds (met een groeivoet van 3,5%): 1.892.320.000 euro;
- Provinciefonds (met een groeivoet van 3,5%): 86.272.000 euro;
- fiscaal pact met de lokale besturen: 42.000.000 euro;

- compensatie voor de afschaffing van de Elia-heffing: 84.660.000 euro.

De minister merkt op dat die twee laatste bedragen (126.660.000 euro) al in 2008 worden uitbetaald. Dit is zo voorzien in de tweede begrotingscontrole 2008. Verder stelt hij dat de Vlaamse Regering al in 2007 besliste om de Eliacompensatie onbeperkt in de tijd te verlengen.

1.1.2. Vorming mandatarissen en ambtenaren

Het vormingspakket voor gemeentelijke en provinciale ambtenaren en mandatarissen bedraagt 756.000 euro. Dit geld wordt uitgetrokken voor bestuursscholen en vormingsinitiatieven.

1.1.3. Subsidiëring specifieke investeringen

Hieronder wordt verstaan de kredieten voor niet-geklasseerde kerken, de gebouwen van de vrijzinnigen en de crematoria. Hiervoor is een bedrag van 5.050.000 euro voorzien.

1.1.4. Werking Agentschap voor Binnenlands Bestuur

Voor de werking, ondersteuning en de communicatie van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur wordt een bedrag van 1.090.000 euro uitgetrokken.

1.1.5. Uitgaven verkiezingen Vlaams Parlement

Hiervoor is een bedrag van 2 miljoen euro voorzien. De minister verklaart dat de verkiezingen voor het Vlaams Parlement door het federale niveau georganiseerd worden. In de federale wet van 1993 is een verdeelsleutel voor de deling van de organisatiekosten opgenomen. Deze begrotingspost is daarvan een uitvoering.

1.2. Prioriteiten voor het beleid in 2008-2009

1.2.1. Lokale verkiezingen

De minister maakt melding van een principieel akkoord binnen de Vlaamse Regering voor het veralgemeend elektronisch stemmen. Hij verwijst naar de

ontwikkeling van een nieuw stelsysteem in samenwerking met de federale overheid. Men is een aanbesteding aan het opstellen voor de productie van een prototype met bijhorende software.

In het kader van de verkiezingen van 2012 worden in eerste instantie de organisatorisch-technische aspecten van de verkiezingen van 2006 geëvalueerd. Ook is het de bedoeling tot conclusies te komen in het onderzoek naar de man-vrouwverhouding bij lokale mandatarissen, dit naar aanleiding van het invoeren van de pariteitsregel bij de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 2006.

1.2.2. Moderne regelgeving voor lokale besturen en provincies tot stand brengen

De laatste jaren werd een volledige hernieuwing van de regelgeving voor de organisatie van de lokale en provinciale besturen doorgevoerd (Gemeentedecreet, Provinciedecreet, Kiesdecreten, uitvoeringsbesluiten erkenningscriteria lokale geloofsgemeenschappen enzovoort). Tijdens de eerste helft van dit jaar werd ook het decreet houdende de organisatie van de OCMW's in de commissie goedgekeurd. Het is de bedoeling het decreet nog voor het einde van het jaar in de plenaire vergadering goed te keuren.

De minister maakt verder melding van de uitvoering van het financiële luik van het Gemeente- en Provinciedecreet. Beide decreten zijn vandaag nagenoeg volledig operationeel, met uitzondering voor wat de boekhouding, de financiële rapportering en de externe audit betreft. In dit verband is het de bedoeling om voor het einde van de legislatuur een voorontwerp van uitvoeringsbesluit voor te leggen aan de regering. In 2010 zouden proefprojecten worden opgezet en in 2013 zou dan een veralgemeende inwerkingtreding volgen bij de start van de nieuwe lokale legislaturen.

Wat het Eredienstendecreet betreft, zal er een evaluatie gebeuren van de nieuwe regels voor de financiën van de eredienstbesturen. De kerkbesturen vragen zelf om voorlopig geen wijzigingen door te voeren.

1.2.3. Een goed financieel draagvlak creëren voor het lokaal bestuur

De minister verwijst naar het decretaal verankerde jaarlijks vast groeipercentage van 3,5% van het

Gemeente- en Provinciefonds. Gelet op de huidige inflatie is dat groeiritme misschien een tegenvaller maar de voorgaande jaren lag dat groeiritme steeds hoger dan de inflatie.

De evaluatie van het Gemeentefonds wordt een moeilijke oefening. Zowel het evolutiemechanisme als de verdelingscriteria moeten tegen het licht worden gehouden. Bovendien moeten ook het Provinciefonds en het Stedenfonds in de oefening betrokken worden.

1.2.4. De lokale fiscaliteit inzetten als instrument voor beleidssturing

Alle 308 Vlaamse gemeenten zijn toegetreden tot het Lokaal Pact. De Vlaamse overheid neemt bepaalde leningen van de gemeenten over.

In ruil hiervoor hebben de gemeenten zich geëngaageerd tot een bevestiging van de lokale belastingsdruk, het bedrijfsvriendelijker maken van de fiscaliteit, het omvormen van de forfaitaire huisvuilbelasting volgens het principe 'de vervuiler betaalt' en de publicatie van fiscale reglementen.

Wat de huisvuilbelasting betreft, stelt de minister dat geen enkele Vlaamse gemeente een zuiver forfaitair stelsel kent. Men werkt met een deels forfaitaire en deels niet-forfaitaire huisvuiltaks onder de vorm van diftar (differentiatie tarieven), van stickers of een betalend containerpark. Tegen eind 2010 moet het forfaitair gedeelte tot 55 euro worden teruggebracht.

1.2.5. Zorgen voor een sterk politiek en administratief management

Voor de lokale en provinciale mandatarissen zullen enkele administratieve onvolkomenheden uit het besluit worden gehaald. De berekening van de wedde van burgemeester en schepenen is vandaag gekoppeld aan de wedde van de Vlaamse volksvertegenwoordiger. Die koppeling heeft betrekking op zowel de zuivere wedde als op de werkingstoelagen, de eindejaarstoelage, het vakantiegeld. Als hierin iets wijzigt moet dat telkens bijgestuurd worden voor de burgemeesters en de schepenen. Het is de bedoeling dat die koppeling enkel behouden blijft voor de vaste wedde. Globaal maakt dat voor de wedde van de burgemeesters en schepenen geen verschil; hun wedde gaat er niet op achteruit.

Voor het personeel van de OCMW's zal een rechtspositieregeling worden uitgewerkt. Een van de basisregels is dat mensen die bij gemeente of OCMW hetzelfde werk uitvoeren eenzelfde verloning moeten krijgen. Door de aard van de instelling telt het OCMW een aantal specifieke functies, bijvoorbeeld een geneesheer-directeur, verpleegkundige of bejaardenhulp in een OCMW-ziekenhuis of -rusthuis.

De besprekingen in het sectorcomité C1 met het oog op een sectoraal akkoord, zitten nu in een afrondende fase.

1.2.6. Een consequent en correct beleid inzake de taalproblematiek in de Vlaamse randgemeenten

De minister verwijst in dit kader naar de Task Force voor de Vlaamse Rand. Via het bestuurlijk toezicht zal blijvend gewaakt worden over de correcte toepassing van de taalwetgeving.

1.2.7. Stroomlijning van regelgeving en procedures

De minister stelt dat men inzake planlastvermindering op korte termijn een initiatief van de meerderheidsfracties mag verwachten in de vorm van een voorstel van decreet. Het werkt gemakkelijker om hiervoor met een parlementair initiatief te werken. Binnen de regering staat ook iedereen achter het principe van planlastvermindering maar iedere minister bekijkt dit ook door zijn sectorale bril.

1.2.8. Agentschap voor Binnenlands Bestuur heroriënteren naar meer coaching en ondersteuning

De minister wil de instrumenten voor informatie en communicatie verder uitbouwen. Hij verwijst naar de elektronische nieuwsbrief die thematisch is opgevat, naar de driemaandelijks publicatie Binnenband en naar de website www.binnenland.vlaanderen.be.

Het agentschap is ook een vraagbaak waar lokale en provinciale bestuurders en ambtenaren zich toe kunnen wenden met alle mogelijke praktische en andere problemen in verband met het beleid.

Verder verwijst de minister naar het vormingscentrum voor lokale besturen en naar de bijdragen tot ondersteuning van het lokaal klachtenmanagement en de ombudsfunctie. Wat dit laatste betreft, heeft de administratie een draaiboek met modelreglemen-

ten ontwikkeld dat inspiratie kan bieden voor de uitbouw van het lokaal klachtenmanagement en de ombudsfunctie.

1.3. Regelgevingsagenda 2008-2009

De minister stelt dat er hoofdzakelijk nog technische zaken zijn die nog moeten worden uitgevoerd:

- een uitvoeringsbesluit voor het financiële stelsel in de gemeenten en OCMW's;
- de rechtspositieregeling voor het personeel van de OCMW's;
- alle noodzakelijke wijzigingen aan bestaande besluiten van de Vlaamse Regering ingevolge de wijzigingen van Gemeentedecreet, OCMW-decreet en Provinciedecreet;
- een besluit van de Vlaamse Regering betreffende het vormingscentrum voor lokale besturen;
- plenaire goedkeuring van het ontwerp van decreet betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- het ontwerp van decreet tot wijziging van het Gemeentedecreet;
- het ontwerp van decreet tot wijziging van het Provinciedecreet;
- besluiten van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de nadere procedureregels voor de organisatie van een gemeentelijke en provinciale volksraadpleging.

2. Bespreking

2.1. Regelgeving voor de werking en de organisatie van de lokale besturen

2.1.1. Gemeente- en Provinciedecreet

De heer Joris Van Hauthem vindt dat de minister in de beleidsbrief nogal met het wieroekvat naar zichzelf zwaait wat het geleverde decreetgevende werk betreft. Dat is enerzijds begrijpelijk maar anderzijds

moet men vaststellen dat bijvoorbeeld het Gemeentedecreet van 2005 al enkele keren moest worden aangepast en dat er nu een reparatiedecreet is ingediend met meer dan 100 artikelen. Dat wijst er toch op dat het initiële werk niet zo goed was. Dat blijkt ook uit het feit dat in de commissie tientallen vragen om uitleg moesten worden gesteld om te weten hoe men bepaalde artikels van het Gemeentedecreet diende te interpreteren. De spreker verwijst ook naar de totstandkoming van het OCMW-decreet. Dat decreet was beter op hetzelfde ogenblik behandeld geworden als het nog te bespreken decreet tot reparatie van het Gemeentedecreet. In die zin is het decreetgevende werk zeker niet vlekkeloos verlopen.

De heer Van Hauthem merkt op dat het Gemeentedecreet van 2005 een aanzet gaf tot professionalisering van het gemeentelijk ambtelijk apparaat. De gemeenteraden en de gemeenteraadsleden hebben die evolutie naar professionalisering niet gevolgd. De spreker vraagt zich af of die ontwikkeling niet tot een kloof zal leiden. Zeker in kleinere gemeenten is het voor gemeenteraadsleden moeilijk om na de uren de gemeentelijke dossiers nog in te studeren. Als men op een bepaald ogenblik gaat evalueren, zou het goed zijn om ook dit punt te bestuderen.

Mevrouw *Else De Wachter* stelt dat de leden van deze commissie een grote ervaring op het werkveld hebben. De kennis van het werkveld maakt dat de nood snel wordt gevoeld om over te gaan tot verbeteringen van de regelgeving. Die verbeteringen moeten de lokale werking ten goede komen. De aanpassingen van het Gemeentedecreet maar ook het aangekondigde voorstel van decreet tot vermindering van de planlasten hebben hiermee te maken.

De spreker is niet akkoord met de opmerking dat er een kloof dreigt tussen een geprofessionaliseerde ambtenarij en gemeenteraadsleden die niet meer kunnen volgen. Ook voor de gemeenteraadsleden zijn er in het recente verleden inspanningen geleverd wat vorming en opleiding betreft. Ook in de kleinere gemeenten is het niveau van de lokale mandatarissen verbeterd.

De heer *Jef Tavernier* vindt dat uit de beleidsbrief enige zelfgenoegzaamheid weerklinkt over het geleverde werk. Nochtans zal men binnenkort reeds het zesde decreet tot wijziging van het Gemeentedecreet in de commissie behandelen. Bij de behandeling van het Gemeentedecreet in 2005 werden stevige discussies gevoerd en het is met enig genoegen dat de spre-

ker vaststelt dat een aantal van de toen ingebrachte opmerkingen achteraf toch gehoor krijgen. Hij noemt dit het ‘voortschrijdend inzicht’.

Wat de uitvoering van het Gemeentedecreet betreft, wijst de heer Tavernier er op dat ruim drie jaar na de stemming de bepalingen inzake het financiële stelsel van de gemeenten en OCMW's nog steeds niet uitgevoerd zijn. Men heeft wel het toezicht op dat financiële stelsel verminderd omdat er een externe audit zou komen. Die externe audit is echter nog niet opgericht hoewel een en ander onlosmakelijk met elkaar verbonden had moeten zijn. De spreker vreest dat de externe audit er deze legislatuur niet meer zal komen.

Hierbij aansluitend doet de heer Tavernier opmerken dat de gemeenten voor hun meerjarenplanning nog steeds moeten teruggrijpen naar de Nieuwe Gemeentewet. De regels inzake de financiële meerjarenplanning uit het Gemeentedecreet zijn immers ook nog niet uitgevoerd. Zal dit de eerstkomende weken of maanden alsnog gebeuren? De spreker vindt het essentieel dat dit zo snel mogelijk uitgevoerd wordt.

De heer *Jan Verfaillie* vindt het logisch dat er in het laatste jaar van de legislatuur geen grote nieuwe initiatieven of hervormingen meer worden aangekondigd. Anders zou men onder tijdsdruk komen en dan worden er al eens fouten begaan. Dat was bijvoorbeeld het geval bij de totstandkoming van het Gemeenten en het Provinciedecreet. Dat er dan soms aanpassingen nodig zijn, is onvermijdelijk. Bovendien gaat het voornamelijk om technische wijzigingen.

De heer Verfaillie brengt in herinnering dat de basisregelgeving met betrekking tot de lokale besturen de afgelopen jaren volledig werd vernieuwd met een nieuw Gemeente- en Provinciedecreet, een vernieuwde regelgeving voor de verkiezing van gemeente- en provincieraden, en nog voor het einde van het jaar zal ook de vernieuwing van de OCMW-regelgeving zijn beslag krijgen. Dit alles heeft heel wat inspanningen gevergd, en dit zowel van de Vlaamse overheid als van de lokale besturen zelf. De verdere uitvoering van al deze nieuwe regelingen zal nog heel wat werk vergen, bijvoorbeeld wat de uitvoering van de bepalingen inzake de planning en het financieel beheer betreft. CD&V dringt er in deze op aan om de lokale besturen verder met raad en daad bij te staan. Nieuwe regelgevingen in- en uitvoeren is immers geen sinecure. Daarom moet de minister de administratie verder oriënteren naar een ondersteu-

nende en coachende organisatie. Er zijn op dat vlak al heel wat inspanningen geleverd, met name door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, maar ze dienen onverkort te worden voortgezet. De minister zou er bij zijn collega's in de Vlaamse Regering op moeten aandringen om ook de administraties waar zij verantwoordelijk voor zijn meer tot dienstverlenende gehelen om te bouwen. Dat geldt zeker voor die administraties en agentschappen waarmee de lokale besturen vaak in contact komen.

De *minister* antwoordt dat er in deze legislatuur in deze commissie veel regelgevend werk werd verricht, met onder meer het Gemeentedecreet, de Kiesdecreten, het Provinciedecreet en het OCMW-decreet. Hij ontkent dat hij in de beleidsbrief te veel lof naar zichzelf toezwaait. Het Gemeentedecreet van 2005 werkt in de praktijk. Daarover ontvangt de minister weinig opmerkingen. Ook de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG) erkent dat het Gemeentedecreet heel wat pluspunten heeft. Het is wel zo dat het Gemeentedecreet sinds 2005 enkele keren werd aangepast. Dat komt omdat bepaalde punten nog beter, soepeler of optimaler kunnen. Men moet er zich van bewust zijn dat regelgeving en beleid voeren geen exacte wetenschap zijn. Voor elke organisatiestructuur kan men een variant bedenken, voor elke optie kan men plus- en minpunten formuleren. In die zin houdt het werk nooit op, tenzij men vanuit de meerderheid het signaal zou geven dat het niet meer hoeft. Op dat ogenblik zal de minister de aanpassingen intrekken. Vanuit het lokale niveau zal men daarover niet klagen want de regelgeving functioneert goed in de praktijk.

Overigens vindt de minister een bijsturing van regelgeving niet abnormaal in een beleidsproces. Ten titel van voorbeeld verwijst hij naar de talloze aanpassingen die de VLAREM-reglementering of de Onderwijsdecreten al hebben ondergaan (VLAREM: Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning). Aanpassingen zijn onvermijdelijk als men te maken heeft met sectoren die niet onder de exacte wetenschap vallen.

Wat de zogenaamde groeiende kloof tussen gemeentelijke ambtenaren en mandatarissen betreft, verwijst de minister naar het feit dat voor beide opleiding en vorming wordt aangeboden. Er worden allerlei studiedagen georganiseerd die druk worden bijgewoond. De partijen geven zelf ook de nodige vorming aan hun mandatarissen. Er werd voorzien in fractietoelagen voor de ondersteuning van de lokale mandatarissen. Dat zijn allemaal instrumenten om de werking van de lokale verkozenen te ondersteunen.

Inzake de uitvoeringsbesluiten van het financiële luik van het Gemeentedecreet, stelt de minister dat er van-

daag geen vacuüm is. De oude uitvoeringsbesluiten blijven van toepassing. Het is de bedoeling om nog deze legislatuur nieuwe uitvoeringsbesluiten omtrent dat financiële luik goed te keuren. Op die manier kan de geleidelijke implementatie van onder meer de externe audit mogelijk worden gemaakt.

De heer *Jef Tavernier* merkt op dat hij geen antwoord heeft gekregen op zijn vraag inzake de financiële meerjarenplanning. Daarvoor moet men nu nog steeds teruggrijpen naar de Gemeentewet. In het Gemeentedecreet staan echter een aantal specifieke zaken waarvoor er nu geen uitvoeringsregels bestaan. Die zijn nochtans nodig om de begroting 2009 op te maken. De spreker vreest dat dit punt over het hoofd werd gezien want in de beleidsnota zijn er daarover geen referenties terug te vinden.

De *minister* verklaart dat de regels inzake meerjarenplanning waar de heer Tavernier naar verwijst, er voor het einde van de legislatuur zullen zijn. In afwachting kan men een beroep doen op de oude uitvoeringsregels.

De minister zegt dat het Agentschap voor Binnenlands Bestuur zich verder ontwikkelt naar een ondersteunende en coachende organisatie. Hij verwijst naar de ondersteuning die geboden wordt wat het klachtenmanagement en de ombudsfunctie betreft. Hiervoor werden een draaiboek en modelreglementen ontwikkeld. Als men lokaal initiatieven opzet, zou men het agentschap daar al van bij het begin moeten bij betrekken. Als men onmiddellijk een kant-en-klaar verhaal presenteert bestaat het gevaar dat er bezwaren zijn. Daarom is het beter om initiatieven in een soort van partnerschap uit te werken. Op die manier kunnen potentiële conflicten worden vermeden. De minister stelt nog dat de administratie zwaar investeert in het informeren van de lokale besturen, al dan niet via het internet.

2.1.2. Intergemeentelijke samenwerking

De heer *Joris Van Hauthem* vindt het een minpunt dat het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking nog steeds niet werd geëvalueerd, hoewel dit werd aangekondigd in de beleidsnota 2004-2009 en in de jaarlijkse beleidsbrieven.

Ook de heer *Jef Tavernier* merkt op dat men nog steeds niet is overgegaan tot een evaluatie van het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking, hoewel dit meermaals werd aangekondigd. De spreker verwijst naar een recente studiedag over de intergemeentelijke samenwerking waar een evaluatie

werd gemaakt en gesteld dat er decretaal een aantal aanpassingen nodig zijn. De verwachting was echter dat dit niet meer tijdens deze legislatuur zou gebeuren. Nochtans was dit een belangrijke beleidsintentie van deze regering. Als men echter gedurende vijf jaar niet tot een overeenstemming kan komen, zal het wellicht tijdens de volgende legislatuur ook niet mogelijk zijn.

De spreker wijst erop dat er in de plenaire vergadering een voorstel van decreet betreffende de intergemeentelijke onderwijsverenigingen (IGOV) geagendeerd staat. Hij vraagt zich af of dat decreet niet interfereert met het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking en waarom men hier voor een oplossing sui generis heeft gekozen. Vermits het decreet een verkapt ontwerp is, heeft de spreker aangedrongen op een advies van de Raad van State, maar de meerderheid in de commissie voor Onderwijs is daar niet op willen ingaan. Ook waren de indieners niet bereid het advies van de legistieke cel van het Vlaams Parlement openbaar te maken. Nochtans werden er vanuit twee fracties strikt juridische vragen gesteld, met name waarom men hier kiest voor een samenwerking sui generis terwijl men met het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking over een algemeen kader beschikt. Het uitblijven van een evaluatie en aanpassing van dat laatste decreet houdt het gevaar in dat er behoefte ontstaat aan sui generis oplossingen. De spreker besluit dat dit vanuit decreetgevend oogpunt geen goede zaak is. Hij dringt erop aan dat er nog voor het einde van de legislatuur in de commissie een evaluatie zou gebeuren, onder meer aan de hand van de studie die tijdens bovenvermelde studiedag werd gepresenteerd.

De heer *Jan Verfaillie* verklaart dat zijn fractie steeds een koele minnaar is geweest van het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking. Hij vindt een evaluatie van het decreet van 6 juli 2001 noodzakelijk. Door het vele werk in deze commissie is de noodzakelijke evaluatie er niet gekomen. Tijdens de volgende legislatuur zal dat dan op een grondige manier moeten gebeuren.

Ook de heer *Kurt De Loor* vraagt wanneer men het noodzakelijke debat over de intergemeentelijke samenwerking mag verwachten.

De *minister* antwoordt dat er wat de intergemeentelijke samenwerking betreft studies zijn van enerzijds de administratie en anderzijds van het Steunpunt

Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen (SBOV). Het is de bedoeling om die studies begin 2009 openbaar te maken.

Wat het intergemeentelijke onderwijsbeleid betreft, vindt de minister het normaal dat dit in de commissie voor Onderwijs aan bod kwam. Dit hangt af van het inhoudelijke beleidsdomein. In andere sectoren zoals wonen of ruimtelijke ordening komen er ook intergemeentelijke samenwerkingsvormen tot stand en het is normaal dat die dan behandeld worden in die beleidscommissies.

Het verheugt de heer *Jef Tavernier* dat de noodzakelijke evaluatie er toch komt. Hij vindt het in dat opzicht nog merkwaardiger dat men in de commissie voor Onderwijs de forcing gevoerd heeft om het intergemeentelijke onderwijsbeleid er door te jagen. Men had beter de door de minister genoemde evaluatie afgewacht. Het decreet Intergemeentelijke Samenwerking biedt een algemeen kader met drie mogelijke vormen van intergemeentelijke samenwerking. Inzake onderwijs wordt nu echter een nieuwe vorm in het leven geroepen.

De *minister* repliceert dat dit te maken heeft met de specifieke onderwijssamenwerking, de eigen tradities en manier van functioneren, waardoor die vorm van samenwerking niet goed in het algemene samenwerkingskader past. Als men daar geen voorstander van is, mag men daar altijd tegen stemmen. Dat is eigen aan de parlementaire democratie.

De heer *Jef Tavernier* merkt op dat bijvoorbeeld de afvalverwerking wel onder het algemene kader valt. In de sector onderwijs bestond overigens geen samenwerkingstraditie; men voert dus iets nieuws in. Dat is een reden te meer om de onderwijssamenwerking binnen het algemene kader te situeren. Voor het gemeenteraadslid dat al die samenwerkingen moet beoordelen en controleren, wordt het werk er niet gemakkelijker op wanneer de controle op basis van verschillende decretale regelingen moet verlopen.

2.1.3. Genderevenwicht bij verkiezingen

De heer *Kurt De Loor* stelt dat een evaluatie nodig is van de regels inzake de man-vrouwverhouding bij mandatarissen naar aanleiding van de voorbije gemeenteraadsverkiezingen.

De *minister* antwoordt dat de studie hierover in december klaar is en aan de commissie zal worden overgemaakt en daar dus kan worden besproken.

2.1.4. Districtsraden

Mevrouw *Hilde De Lobel* merkt op dat er deze legislatuur inzake districtswerking nauwelijks of geen verbetering werd aangebracht. De minister wil wel een goed financieel draagvlak creëren voor de lokale besturen, samenspraak tussen Vlaanderen en de lokale besturen bevorderen, regelgeving en procedures stroomlijnen, Gemeente- en Provinciedecreet verfijnen. Dat waren allemaal kansen om ook eens aandacht te besteden aan het niveau van de districtsraden. Op dat niveau heerst vandaag een enorme malaise. De minister heeft te kennen gegeven zich hier niet al te veel mee te willen bemoeien omdat dit onder de gemeentelijke autonomie zou vallen. De spreker is hier niet mee akkoord. Het is het prerogatief van de stad om al dan niet districtsraden op te richten maar eens men dat doet vallen de districtsraden wel degelijk onder de toepassing van het Gemeentedecreet en speelt de voogdij van de minister van Binnenlands Bestuur. Vandaag zijn er 350 districtsraadsleden die allemaal gefrustreerd zijn omdat ze niets om handen hebben. Als het fout loopt tussen de districtsraden en het stadsbestuur, kunnen die raadsleden enkel bij de voogdijminister als arbiter terecht.

Mevrouw De Lobel pleit voor een rechtstreekse financiering vanuit het Gemeentefonds van de districtsraden. Vandaag hebben de districtsraden een aantal bevoegdheden maar ze kunnen er niets mee doen bij gebrek aan financiële middelen. De spreker vraagt dan ook in hoeverre de minister bereid is bij de hernieuwing van regelgeving en de organisatie van de lokale besturen ook de werking van de districtsraden te bekijken en beter te regelen.

De *minister* antwoordt dat het aan de betrokken stad zelf is om te bepalen hoe ver de autonomie van de districtsraden reikt. Dat debat moet op het lokale niveau plaatsvinden en niet vanuit Brussel. Het is niet mogelijk om vanuit het Gemeentefonds rechtstreeks geld te geven aan de districtsraden want die bezitten geen rechtspersoonlijkheid.

Mevrouw *Hilde De Lobel* verklaart dat zij het absoluut niet eens kan zijn met het antwoord van de minister en de manier waarop die zijn handen aftrekt van de districtsraden. De districtsraden worden gere-

geld in het Gemeentedecreet en dus bevindt de voogdij zich bij de minister van Binnenlands Bestuur.

De *minister* antwoordt dat hij enkel het klachtentoezicht uitoefent.

De heer *Joris Van Hauthem* suggereert dat de minister toch eens een evaluatie zou maken van de concrete werking van de districtsraden.

2.2. Financieel draagvlak voor de lokale besturen

2.2.1. Gemeentefonds

De heer *Marnic De Meulemeester* verwijst naar de decretaal vastgelegde groeivoet van 3,5% en naar de door de minister aangekondigde evaluatie van het Gemeentefonds. De spreker hoopt dat die evaluatie kan uitgroeien tot een ruimer debat over de financiering van de gemeenten.

De heer *Joris Van Hauthem* stelt dat zijn en andere fracties al vier jaar lang vragende partij zijn om het Gemeentefonds en zijn parameters te evalueren. Men is zelfs nog niet tot een begin van evaluatie gekomen.

Ook de heer *Jef Tavernier* stelt vast dat er aan de criteria van het Gemeentefonds tijdens deze legislatuur niets is veranderd. Hij is er zich van bewust dat dit een zeer moeilijke oefening is maar de meerderheid pakt de zaken volgens hem ook niet ten gronde aan. Bij wijze van voorbeeld verwijst hij naar een recente resolutie waarin men meer aandacht en middelen vraagt voor landelijke wegen. De heer Tavernier is van oordeel dat men hiermee louter een signaal heeft willen geven aan de burgemeesters van de landelijke gemeenten dat men ermee bezig is. Als men het echter ernstig zou menen, had men een voorstel van decreet ingediend en geen voorstel van resolutie. Men heeft wel gebruld maar niet gebeten.

De heer *Jan Verfaillie* stelt vast dat de druk op de financiën van de lokale besturen sterk is verhoogd. Het groeipad van 3,5% van het Gemeentefonds is decretaal verankerd maar dit wordt teniet gedaan door de inflatie. De Vlaamse Regering heeft zeker inspanningen geleverd met de introductie van het Lokaal Pact en een aanzienlijke schuldovername, de verhoogde Eliacompensatie die vervroegd in 2008 wordt uitbetaald enzovoort. Maar iedereen die ver-

trouwd is met de evolutie van de gemeentelijke financiën, weet dat er moeilijke tijden in het verschiet liggen. Een van de bedreigingen is zeker de toename van de loonlast. In de stad Veurne moet men hiervoor 10% extra voorzien ten opzichte van de initiële begroting 2008. Deels heeft dit te maken met indexaanpassingen, deels met baremaverhogingen.

Gelet op de onzekere financiële toekomst verheugt het de heer Verfaillie dat de minister samen met de steden en gemeenten wil nadenken over een herfinanciering van de lokale besturen. De eerstkomende jaren zal dit debat zeker moeten gevoerd worden. Bij een discussie over een herfinanciering van de lokale besturen moeten alle elementen op tafel komen. Het Gemeentefonds, het Stedenfonds en nog andere financieringskanalen moeten globaal worden bekeken. Dat dergelijke grondige evaluatie niet meer voor deze legislatuur zal zijn, is te begrijpen, maar de minister dient zeker snel van start te gaan met het gunnen van de in de beleidsbrief aangekondigde studieopdracht teneinde een toekomstige evaluatie wetenschappelijk te onderbouwen. Op die manier hoeft er in de volgende legislatuur geen tijd verloren te gaan. Er zijn structurele oplossingen nodig om de financiële toestand van de lokale besturen de komende jaren terug op het goede spoor te zetten.

De heer *Kurt De Loor* verwijst naar de decretaal vastgelegde groeivoet van 3,5% van Gemeente-, Steden- en Provinciefonds. Dat biedt een noodzakelijke zekerheid aan de lokale besturen. De druk op de lokale financiën is immers sterk toegenomen, zowel door de nieuwe uitdagingen die gemeenten moeten aangaan als door de woekerende inflatie.

De *minister* verklaart dat men volop bezig is met de evaluatie van het Gemeentefonds en zijn criteria. Het bestek voor een studieopdracht, zoals aangekondigd in de beleidsbrief, werd vandaag aan de universiteiten verstuurd. Dit studiewerk zou in mei 2009 klaar moeten zijn zodat men er gebruik van kan maken bij de nieuwe regeringsonderhandelingen. Daarnaast heeft ook de administratie studiewerk verricht rond het Gemeentefonds.

De minister brengt de maatregelen in herinnering die getroffen werden om de gemeentelijke financiën te steunen. Hij verwijst naar de onbeperkte verlenging van de Eliacompensatie, het Lokaal Pact, de vergroting van de rioleringsinspanningen van de gemeenten

met 100 miljoen euro, de overname van de provinciewegen enzovoort.

2.2.2. Eliacompensatie

De heer *Marnic De Meulemeester* benadrukt het feit dat de Eliacompensatie voor 2009 vervroegd zal uitbetaald worden, dus nog in 2008. Voor de lokale financiën is dat een belangrijk element. De Vlaamse Regering verhoogt de aanvullende Eliacompensatie van 83 miljoen euro in 2008 met 25 miljoen euro tot 108 miljoen euro, en in 2009 en 2010 telkens met 41,5 miljoen euro tot 124,5 miljoen euro. Na 2010 zal een en ander worden geëvalueerd in functie van de voorwaarden inzake beheersing van de lokale fiscaliteit en de invoering van een huisvuilbelasting op basis van het principe 'de vervuiler betaalt'.

2.2.3. Lokaal Pact - forfaitaire huisvuilbelasting

De heer *Joris Van Hauthem* verwijst naar de onduidelijkheid die er bestond over de huisvuilbelasting in het kader van het Lokaal Pact tussen de lokale besturen en de Vlaamse Regering. In eerste instantie pleitte de minister voor het afschaffen van de forfaitaire huisvuilbelasting. Intussen hebben de gemeenten logischerwijze de mogelijkheid gekregen een forfaitaire sokkel over te houden. In heel wat gemeenten ziet men nu dat men de forfaitaire huisvuilbelasting door een andere forfaitaire belasting (met een andere naam) vervangt, bijvoorbeeld door een 'milieubelasting'. De spreker vraagt hoeveel gemeenten de forfaitaire huisvuilbelasting vervangen hebben door een andere – al dan niet forfaitaire – belasting ten einde hun inkomsten op peil te houden.

Wat het Lokaal Pact en meer bepaald de forfaitaire sokkel betreft, stelt de *minister* dat een eventuele naamsverandering van de huisvuilbelasting steeds betrekking heeft op die forfaitaire sokkel. Geen enkele gemeente of stad in Vlaanderen heeft vandaag een zuiver forfaitair stelsel. Het gaat om een totaalverhaal met een forfaitair en een variabel gedeelte. Mensen die een forfaitair deel betalen moeten om hun afval kwijt te kunnen vuilniszakken kopen, stickers plakken, met diftar werken of naar een betalend containerpark gaan. Het forfaitair deel mag niet te groot zijn want anders verwatert het principe dat de vervuiler betaalt. Eind 2010 moet het forfaitair gedeelte

afgetopt zijn op 55 euro. De minister stelt nog dat de lokale huisvuilbelastingen ook door de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) werden onderzocht. Daaruit is gebleken dat de gemeenten het spel correct spelen en dat zij goed doordrongen zijn van het feit dat de inwoners geresponsabiliseerd moeten worden via de afvalfactuur.

De heer *Jef Tavernier* deelt ten gronde de redenering van de minister dat er redenen kunnen zijn om een forfaitair gedeelte te behouden. Alleen stelt men vast dat in nogal wat gemeenten het ene door het andere wordt vervangen en dat het vaak om een loutere naamswijziging gaat.

De *minister* ontkent uitdrukkelijk dat de gemeenten zouden foefelen. Hij herhaalt dat eind 2010 het forfaitair gedeelte afgetopt moet zijn op 55 euro. Daarnaast kunnen er variabele systemen bestaan zoals stickers, betalende vuilniszakken enzovoort.

De heer *Jef Tavernier* repliceert dat de forfaitaire huisvuilbelasting inderdaad wordt afgetopt maar men heeft een forfaitaire belasting met een andere naam ingevoerd. Dat is niet in overstemming met de voorwaarden die in de omzendbrief zijn opgenomen. Het gaat om een soepele interpretatie die niet strookt met de letter van de afspraken.

2.2.4. Gemeentelijke Holding

De heer *Marnic De Meulemeester* stelt vast dat de onzekerheid op de financiële markten Dexia parten speelt. Hopelijk moet de Gemeentelijke Holding hier niet onder lijden en zullen er geen repercussies zijn voor de financiële toestand van de steden en gemeenten. Alle mogelijke inspanningen moeten worden geleverd om dit te bewaken.

De heer *Joris Van Hauthem* vraagt hoe de minister de risico's voor de Gemeentelijke Holding inschat en welke de repercussies kunnen zijn voor de lokale besturen. Heeft de regering een actieplan in petto voor het geval het zou mislopen?

De heer *Jan Verfaillie* meldt dat er in de begroting 2009 van zijn stad Veurne geen rekening wordt gehouden met dividenden van de Gemeentelijke Holding (108.000 euro in 2008). Op die manier worden er geen abnormale of onrealistische prognoses gemaakt. Dit is nog wel op te vangen in het kader van een

begroting van 20 miljoen euro maar dan mogen er geen extra tegenvallers zijn.

De heer *Jef Tavernier* wijst op het belang van de toestand van Dexia en de Gemeentelijke Holding voor de gemeentelijke financiën. De verdere evolutie in dat dossier is uiteraard moeilijk te voorspellen maar wat wel een onderwerp van discussie zou moeten zijn, is de vraag wat de gemeenten nu eigenlijk willen met hun participaties, hetzij in intercommunales, in financiële instellingen of welke ondernemingen ook. Wil men via die participaties een bepaalde financieel-economische activiteit ondersteunen of mogelijk maken met het oog op een bepaald maatschappelijk doel, of beschouwt men die participaties als een middel om als lokale overheid geld binnen te krijgen? Wat de spreker betreft moet het gaan om een ethisch aanvaardbare activiteit waar als afgeleide ook wat inkomsten uit kunnen voortvloeien.

De *minister* antwoordt dat de Vlaamse minister van Financiën en Begroting het dossier van Dexia en de Gemeentelijke Holding nauwgezet opvolgt. De mogelijkheid van een gewestwaarborg wordt onderzocht. Over de specifieke elementen van dat dossier moet de bevoegde minister worden ondervraagd.

De discussie over de zin van gemeentelijke participaties moet op het lokale niveau worden gevoerd. Dat is de betekenis en de consequentie van de lokale autonomie. Men kan niet tegelijk voor de lokale autonomie zijn en de toezichtsminister vragen om alles vanuit Brussel te sturen. Als een gemeenteraad met tientallen verkozenen oordeelt dat het zinvol is om een participatie in een of andere intercommunale te nemen, dan is het niet aan de minister om op te treden zolang een en ander binnen het wettelijk kader past.

2.3. Gemeentelijk personeelsbeleid

2.3.1. 'War on talent'

Mevrouw *Else De Wachter* wijst er op dat het voor de lokale besturen steeds moeilijker wordt om het personeelsorganigram structureel in te vullen. Er is een soort 'war on talent' aan de gang. Voor sommige functies is het erg moeilijk geworden om nog bekwame mensen te vinden die bereid zijn hun carrière uit te bouwen binnen de lokale besturen en

hun ervaring daar te houden. Concreet gaat het bijvoorbeeld om een stedenbouwkundige ambtenaar. Als die namens een gemeente moet overleggen met een studie bureau, blijkt dan dat die door dat bureau gecontacteerd werd om daar te komen werken. Het is dus niet alleen zaak om de professionalisering van de ambtenarij uit te bouwen, maar ook om ze vast te houden. Op dit vlak zal in de toekomst veel structureler gewerkt moeten worden. Men zou hieromtrent een aantal studies moeten ontwikkelen.

De heer *Jef Tavernier* deelt de bekommernis over de problemen die zich stellen bij het aantrekken van kwalitatief personeel voor de gemeenten en allicht ook de provincies. Men moet zich afvragen hoe dat komt. Voor een deel kan dat te maken hebben met de verloning maar het zou ook te maken kunnen hebben met het feit dat het personeelsstatuut onvoldoende goed is en dat men voor belangrijke posten meer en meer overstapt op contractuele aanwervingen. Een contractuele betrekking is voor de werknemer financieel minder aantrekkelijk dan een statutaire, zeker zolang aspecten zoals de tweede pensioenpijler niet geregeld zijn.

Wat de zogenaamde ‘war on talent’ betreft, meent de *minister* dat er gedeeltelijk een correctie zal gebeuren als gevolg van de huidige economische crisis. In dergelijke periodes worden de kansen voor de overheid om breder te rekruteren groter. Het klopt wel dat gemeenten het moeilijk hebben om bepaalde functies in te vullen. Voorbeelden hiervan zijn de betrekkingen van stedenbouwkundig ambtenaar, van secretaris of financieel beheerder, informatici. Voor dergelijke betrekkingen moeten de gemeenten inderdaad vaak een ongelijke strijd uitvechten met de privésector. Overigens woedt de war on talent ook onderling in de privésector.

De minister merkt nog op dat de overheid zich bij de aanwervingen soms te veel bezondigt aan ‘diplomafetisjisme’. Men verkijkt zich soms te veel op het diploma dat iemand kan voorleggen en houdt te weinig rekening met de opgedane praktijkervaring die nochtans erg nuttig kan zijn in bijvoorbeeld de gemeentelijke technische diensten, de groendienst en zovoort. Er zal op dit vlak wat meer soepelheid aan de dag moeten worden gelegd want anders loopt men veel potentieel talent mis.

2.3.2. Interimarbeid in de lokale besturen

Mevrouw *Else De Wachter* vindt dat interimarbeid in de lokale besturen niet mogelijk zou mogen zijn,

omdat dergelijke jobs onvoldoende zekerheid bieden. Als men een interimcontract heeft wordt het bijvoorbeeld moeilijk om bij de bank een hypothecaire lening af te sluiten.

De heer *Kurt De Loor* sluit zich volmondig aan bij het standpunt van mevrouw De Wachter inzake interimarbeid.

Ook de heer *Jef Tavernier* stelt vast dat gemeenten meer en meer een beroep beginnen te doen op interimkantoren, ondanks de wettelijke ingebouwde bezwaren of weerstanden die tegen interimarbeid bestaan.

De *minister* vindt dat men interimarbeid in de lokale besturen niet per definitie moet uitsluiten. Hij deelt wel de bekommernissen wat de uitwassen van de uitzendarbeid betreft. Uiteraard moet men bepaalde ongerijmdheden vermijden. Het kan niet zo zijn dat men dezelfde mensen opeenvolgende interimcontracten aanbiedt. Anderzijds moet men vaststellen dat interimarbeid een opstap kan betekenen naar een vaste job. Enkele jaren geleden heeft men vastgesteld dat 62% van de interimarissen op het einde van het contract vast werk kregen. Op basis van interimarbeid kunnen bedrijven detecteren wie de juiste capaciteiten heeft om een bepaalde job uit te oefenen.

2.3.3. Sectoraal akkoord

Mevrouw *Else De Wachter* merkt op dat voor de statutaire ambtenaren het aspect werkzekerheid steeds belangrijk geweest is, evenals de zekerheid van een degelijk pensioen. Er is nu echter een grote discrepantie aan het groeien tussen het statutaire en het contractuele personeel. In dat opzicht is de uitbouw van een tweede pensioenpijler voor contractuelen een belangrijk element. Dat heeft echter belangrijke financiële implicaties en het zijn op dit ogenblik enkel de lokale besturen die de lasten moeten dragen. Vandaar is het belangrijk dat er hieromtrent ook een initiatief vanuit het gewest zou komen. Voor de fractie van de spreker is het statutaire ambt ook voor de toekomst erg belangrijk.

De heer *Jan Verfaillie* verwijst naar het feit dat de onderhandelingen over een nieuw sectoraal akkoord het afgelopen jaar niet altijd in de beste sfeer verlopen zijn en onder meer hebben geleid tot werkonderbrekingen in de lokale besturen. Het verheugt de spreker dat de minister nu op het punt staat een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) af te sluiten die tot 2013 zou lopen. Op die manier krijgen de gemeenten zicht

op de evolutie gedurende verschillende jaren en dat is een positieve zaak. Er is onder meer sprake van de uitbouw van een tweede pensioenpijler voor contractueel personeel. Hier bestaat een brede parlementaire meerderheid voor maar voor de lokale besturen gaat het om een kostprijsverhoging. Indien men in de stad Veurne de pensioenkloof tussen contractuelen en statutairen volledig zou willen dichtrijden, dan betekent dat een extra loonkost voor de contractuelen van ongeveer 7%. Dat is onbetaalbaar voor de lokale besturen. De Vlaamse overheid zal de lokale besturen hierbij moeten helpen door een stuk van de extra kosten op zich te nemen. In het volgende regeerakkoord zou daarover een engagement moeten worden opgenomen. Anders dreigt het gevaar dat de gemeenten worden overgelaten aan allerlei private initiatieven waarover men geen zeggenschap heeft.

De spreker besluit dat hij grotendeels kan leven met hetgeen uit de onderhandelingen naar voren komt. Het gaat bijvoorbeeld over de mogelijkheid om de eindejaarspremie uit te bouwen tot een volwaardige dertiende maand. Wat de gesubsidieerde contractuelen (Gesco) betreft, is de subsidie van ongeveer 11.000 euro per arbeidskracht afkomstig van de federale overheid. In totaal gaat het om 30.000 arbeidskrachten. Het subsidiebedrag is de laatste tien jaar niet gewijzigd. Nochtans zijn de kosten (baremaverhogingen, maaltijdcheques, eindejaarspremie enzovoort) jaarlijks gestegen. Vandaar suggereert de spreker dat Vlaanderen de federale subsidie zou indexeren en dat extra bedrag ter beschikking zou stellen van de lokale besturen.

De *minister* verklaart dat de onderhandelingen over een nieuwe cao goed verlopen. De besprekingen tussen vakbonden en VVSG als werkgever zitten in een eindfase. Er worden inderdaad pistes besproken voor een overeenkomst van zes jaar.

2.4. Elektronisch stemmen

De heer *Marnic De Meulemeester* vindt het belangrijk dat het elektronisch stemmen veralgemeend zal worden. Meerdere commissieleden waren hiervoor vragende partij in het verleden.

De heer *Joris Van Hauthem* merkt op dat de organisatie van de verkiezingen van 2009 eigenlijk een federale bevoegdheid is. Hij vraagt of men volgend jaar al volledig elektronisch zal kunnen stemmen of is men daar federaal niet klaar voor en moet men terugkeren naar het potlood en de stembrief.

De heer *Jan Verfaillie* vindt dat de beleidsbrief terecht de klemtoon legt op de noodzaak tot ontwikkeling van een nieuw elektronisch stelsysteem. Hij brengt zijn parlementaire vragen hierover in herinnering. Hij beklemtoont dat CD&V sterk voorstander is van de invoering van het veralgemeend elektronisch stemmen in Vlaanderen. De Vlaamse verkiezingen van volgend jaar moeten de laatste zijn waar nog op bepaalde plaatsen met potlood en papier kan gestemd worden. Bij de volgende gemeente- en provincieraadsverkiezingen, waarvoor Vlaanderen volledig bevoegd is, moet men kunnen overgaan tot het veralgemeend elektronisch stemmen.

De *minister* antwoordt dat Vlaanderen verantwoordelijk is voor de organisatie (en het stelsysteem) van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen terwijl de federale overheid verantwoordelijk is voor de Vlaamse en de Europese verkiezingen. Op federaal niveau is er een status quo ten opzichte van 2006. Ieder beleidsniveau moet zijn verantwoordelijkheid opnemen en tekst en uitleg geven bij de genomen beslissingen. Alleszins is het gewestelijk niveau niet betrokken bij de organisatie van de verkiezingen van 2009, al beseft de minister dat dit moeilijk uit te leggen valt.

2.5. Statuut van de lokale en provinciale mandatarissen

De heer *Jan Verfaillie* merkt op dat zowel het Gemeente- als het Provinciedecreet belangrijke impulsen bevatten op het vlak van een waarderend statuut voor de lokale en provinciale mandatarissen. Hij vraagt dat de nodige aandacht zou gaan naar de gemeenteraadsleden in de grote(re) steden. Die zouden meer tijd en energie in hun mandaat moeten kunnen steken. Een gemeenteraadslid in Antwerpen wordt geconfronteerd met twee à drie gemeenteraden per maand, acht à negen commissievergaderingen in de maand en dit allemaal 's avonds omdat de meeste raadsleden overdag werken. Hoe staat de minister tegenover mogelijke denkpijsten om de gemeenteraadsleden in de grote steden de mogelijkheid te bieden om meer tijd aan hun mandaat te besteden?

De heer *Dirk De Cock* sluit zich aan bij de bezorgdheden van de heer Verfaillie met betrekking tot het statuut van de lokale mandataris. De werkdruk neemt inderdaad toe. Bovendien stelt er zich een probleem met het politiek verlof voor gemeenteraadsleden die in het onderwijs staan.

Wat de problematiek van de tijdsbesteding betreft, meent de *minister* dat Antwerpen in Vlaanderen een geval apart is. Het gaat om een stad van bijna een half miljoen inwoners met naast de gemeenteraad tal van commissies en deelnames aan intergemeentelijke verenigingen. De minister staat echter huiverachtig tegenover het idee om een bijkomende politieke klasse op het lokale niveau in het leven te roepen. Er bestaat reeds een grote groep beroepspolitici en het is niet de bedoeling die verder uit te breiden. Het feit dat men ervaringen vanuit de privésector kan inbrengen betekent precies een toegevoegde waarde op het lokale niveau.

De heer *Jef Tavernier* vindt het een belangrijke evolutie dat de heer Verfaillie het idee van een statuut voor stedelijke gemeenteraadsleden genegen is. Hij herinnert eraan dat hij bij de bespreking van het Gemeentedecreet iets gelijkaardigs had voorgesteld, maar toen waren de geesten blijkbaar nog niet rijp. In het kader van het voortschrijdend inzicht bieden er zich op dat vlak wellicht kansen tijdens de volgende legislatuur.

2.6. Planlastenreductie

De heer *Marnic De Meulemeester* merkt op dat op korte termijn een voorstel van decreet betreffende planlastenvermindering zal worden ingediend. Belangrijke elementen daarbij zijn het beter laten aansluiten van de plannen op de lokale beleidscycli, meer inspraak voor lokale actoren, doelbepaling van subsidies. De spreker is ervan overtuigd dat dit een belangrijk initiatief is waar veel gemeenten vol verwachting naar uitkijken.

Het verheugt de heer *Joris Van Hauthem* dat de meerderheid aan een Planlastendecreet werkt. Het verminderen van de planlasten voor de gemeenten was een van de grote doelstellingen van deze regering. Het heeft wel erg lang geduurd vooraleer de meerderheid hieromtrent een initiatief ontwikkelde.

De *minister* verwelkomt het meerderheidsinitiatief inzake de planlastreductie. Hij verwijst naar het onderzoek dat hierover op zijn initiatief reeds werd verricht. Het is goed dat dit decretale initiatief van het parlement uitgaat, want bij de vakministers is er soms enige terughoudendheid om sectorale planningsver-

plichtingen te beperken. De minister vindt het weinig zinvol dat gemeenten jaarlijks dikke rapporten en plannen moeten produceren. Op die manier wordt het debat te zeer geïnstitutionaliseerd en beperkt tot de specialisten. Men moet een methode vinden om sectorale overwegingen te realiseren zonder alles in plannen per beleidsdomein te betonen.

2.7. Erkende erediensten

De heer *Wim Van Dijck* verwijst naar de erkenning van de eerste zes lokale islamitische geloofsgemeenschappen in Vlaanderen op 22 december 2007. In mei 2008 werd ook nog een moskee in Hasselt erkend. Bij de beleidsprioriteiten voor het komende jaar is van de verdere erkenning van lokale islamitische geloofsgemeenschappen geen sprake meer. De spreker is hierdoor tegelijk verheugd en verbaasd. Het verbaast hem omdat er enkele jaren geleden nog sprake was van een 30-tal erkenningen. Men is nu geland op zeven erkenningen, al zijn er dat voor de spreker nog altijd zeven te veel. De heer Van Dijck vraagt wat de stand van zaken is in het dossier van de moskee El Muslimin in Antwerpen. In antwoord op een eerdere vraag om uitleg antwoordde de minister dat hij nog wachtte op een advies van de federale minister van Justitie.

De heer Van Dijck stelt nog vast dat in de beleidsbrief een eerste evaluatie wordt aangekondigd van het bestuur van de erediensten. Daarmee wordt – terecht – in eerste instantie gedacht aan de implementatie van het nieuwe financieel instrumentarium. Specifiek voor wat de erkenning van de lokale islamitische geloofsgemeenschappen betreft, zou de spreker ook graag een evaluatie zien van de randvoorwaarden om erkend te kunnen worden, zoals het gebruik van het Nederlands, de inburgering van de imams enzovoort.

De *minister* antwoordt dat er zeventien nieuwe dossiers werden ingediend en dat het onderzoek daaromtrent momenteel loopt. Intussen zijn er in totaal zeven moskeeën erkend. Over het dossier van de moskee El Muslimin heeft de minister nog geen antwoord vanuit het federale niveau ontvangen.

De heer *Dirk De Cock* verwijst naar de vastlegging van de nieuwe boekhoudregels voor de erkende erediensten. Bij de overschakeling van het oude naar

het nieuwe systeem zouden er anomalieën opduiken, waarbij sommige bedragen niet meer te verklaren of terug te vinden zijn. De penningmeesters van sommige centrale kerkbesturen zitten blijkbaar met de handen in het haar. Zijn de minister nog dergelijke gevallen bekend?

De *minister* heeft geen weet van gelijkaardige gevallen. Hij suggereert de concrete casus aan hem over te maken zodat dit kan worden onderzocht.

2.8. Budget voor de openbare crematoria

De heer *Jan Verfaillie* merkt op dat in de begroting voor de bouw van openbare crematoria hetzelfde budget is voorzien als dit jaar. Uit recente persberichten kon men nochtans leren dat er, gezien het alsmaar stijgende aantal crematies, dringend nood is aan bijkomende capaciteit. Zal het budget volstaan om aan de stijgende behoefte tegemoet te komen?

De *minister* antwoordt dat de budgetten momenteel volstaan. Moesten ze op een bepaald moment ontoereikend zijn, dan worden de bedragen aangepast. Het is zeker de bedoeling dergelijke initiatieven te ondersteunen.

2.9. Taalproblematiek in de Vlaamse randgemeenten

Het verheugt de heer *Marnic De Meulemeester* dat de minister zal blijven waken over de correcte toepassing van de taalwetgeving in de Vlaamse Rand. In dit kader houdt de minister terecht vast aan zijn standpunt om kandidaat-burgemeesters die de wet schenden niet te benoemen.

3. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2009 (bevoegdheid Binnenlands Bestuur van minister Keulen) wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen tegen 4.

II. BESTUURSZAKEN

1. Inleidende toelichting door de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid

1.1. Toelichting bij de begroting 2009

De *minister* licht kort de voornaamste wijzigingen in de begroting bestuurszaken voor het jaar 2009 toe.

1.1.1. Programma BA - Apparaatskredieten

De wijzigingen binnen het programma BA zijn voornamelijk het gevolg van indexaanpassingen, de verdeling van de centrale ICT-apparaatskredieten of verschuivingen binnen het beleidsdomein die volledig gecompenseerd worden (ICT: informatie- en communicatietechnologie).

1.1.2. Programma BC - Algemeen

Basisallocatie BC4170A - Dotatie aan de Strategische Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST) wordt verhoogd met 6.000 euro. Naast de indexering omvat dit ook een, intern gecompenseerde, verhoging van 2000 euro voor de betaling van patronale bijdragen.

1.1.3. Programma BD - Reguleringsmanagement

Op het niveau van dit programma zijn er geen wijzigingen.

1.1.4. Programma BE - E-government

De basisallocaties van dit programma worden ondergebracht in Programma BG – ICT, ingevolge de integratie van e-governement in de entiteit ICT-beleid.

1.1.5. Programma BF – Facilitair Management

De minister brengt volgende initiatieven onder de aandacht:

- centraliseren van de digitale drukkerijen op één locatie alsook het in 2009 overnemen van alle drukkerijactiviteiten van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming;
- profilering van dit agentschap als kenniscentrum teneinde als eerste aanspreekpunt inzake facilitair management te fungeren voor alle entiteiten van de Vlaamse overheid.

De wijzigingen die worden voorgesteld zijn aanpassingen als gevolg van de toegekende indexverhogingen, behoudens de volgende:

- er worden middelen uit het ontvangstenartikel BF7604F gereserveerd voor de werken aan het Paleis op de Meir dat in 2009 wordt afgewerkt;
- er worden extra middelen gebudgetteerd voor de financiering van de gestegen energiekosten in een nieuw begrotingsartikel BF1203F (Energiekosten);
- vanuit basisallocatie BF1211F wordt 100.000 euro overgedragen naar het agentschap voor Natuur en Bos voor het onderhoud van de tuin in Alden Biesen;
- de dotaties van de DAB Schoonmaak (BF4173F) en de DAB Catering (BF4174F) stijgen met respectievelijk 910.000 euro en 835.000 euro.

1.1.6. Programma BG - ICT

Dit programma omvat de werkings- en investeringsdotatie van de DAB ICT. Verder worden er twee basisallocaties toegevoegd ingevolge de integratie van e-government in het programma BG ICT.

Binnen basisallocatie BG4139C (Werkingsdotatie aan de DAB ICT) wordt een bedrag van 5.553.000 euro overgedragen naar andere entiteiten in de diverse beleidsdomeinen in het kader van een verdere responsabilisering en verdeling van de apparaatskredieten.

1.1.7. Programma BK - P&O (personeel en organisatie)

De wijzigingen die worden voorgesteld zijn aanpassingen als gevolg van de toegekende indexverhogingen, behoudens het feit dat via interne compensatie basisallocatie BK4103E (Dotatie aan de DAB Overheidspersoneel) stijgt met 1.520.000 euro.

De dotatie wordt opgesplitst in twee delen:

- 740.000 euro is bestemd om activiteiten te financieren in het kader van personeelsontwikkeling (vorming) en kinderopvang;
- 780.000 euro dient voor financiering en cofinanciering van specifieke P&O-projecten op vraag van het lijnmanagement.

1.1.8. Programma BL – Patrimonium

De wijzigingen die worden voorgesteld zijn aanpassingen als gevolg van de toegekende indexverhogingen. Basisallocatie BL1221C wordt naast de indexering verhoogd met 489.000 euro voor de inhaaloperatie scholen (compensatie op FB0104B), waardoor het krediet wordt verhoogd tot 1.138.000 euro.

1.2. Toelichting bij de beleidsbrief Bestuurszaken 2009

Ter inleiding doet de minister opmerken dat in een recent onderzoek (2007) uitgevoerd door Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) over de structuur en werking van de verschillende overheden in België, wordt aangestipt dat de Vlaamse administratie op verschillende punten reeds op de goede weg is, maar toch werden er ook een aantal aspecten aangehaald die de efficiëntie en effectiviteit van de overheid nog kunnen verbeteren. Deze signalen gingen niet onopgemerkt aan de Vlaamse overheid voorbij.

Zo stelde het College van Ambtenaren-Generaal (CAG) naar aanleiding van dit OESO-rapport zelf tien sporen voor om de efficiëntie en effectiviteit van de Vlaamse overheid verder te verbeteren. Daarenbo-

ven heeft de Vlaamse Regering een commissie Efficiëntie en Effectiviteit met leden uit de overheid en het middenveld opgericht. Ze fungeert als klankbord voor de bespreking en aansturing van de actieplannen voorgesteld door de topambtenaren.

De minister besluit dat deze beleidsbrief de initiatieven weergeeft die het komende jaar worden gepland om verdere efficiëntie- en effectiviteitsverbeteringen in de Vlaamse administratie te realiseren.

Hij overloopt de grote krachtlijnen van de beleidsbrief en merkt nog op dat dit de laatste beleidsbrief van de legislatuur 2004-2009 is. In die zin is het logisch dat er geen grote vernieuwingen meer worden aangekondigd.

1.2.1. Verder bouwen aan een moderne bedrijfsvoering

In 2009 zullen concrete reductiedoelstellingen inzake administratieve lastenvermindering voor de diverse beleidsdomeinen worden vastgelegd. Dit zal ondersteund worden via gerichte actieplannen om op korte termijn efficiënte en effectieve vereenvoudigingen in diverse administratieve procedures te realiseren.

De verdere uitbouw van een managementinformatiesysteem zal het topmanagement toelaten om de engagementen opgenomen in de ondernemingsplannen, de beheersovereenkomsten en de managementcontracten efficiënter en effectiever aan te sturen. In de loop van 2009 wordt eveneens gewerkt aan het scheppen van meer duidelijkheid inzake deze ondernemingsplannen, die de jaarlijkse operationalisering vormen van de beheersovereenkomst.

Ook op het vlak van e-procurement wordt het actieplan verder uitgewerkt zodat het voor kandidaat-inschrijvers voor overheidsopdrachten mogelijk wordt offertes elektronisch in te dienen. Dit heeft onmiddellijk een impact op de efficiëntie en effectiviteit van de Vlaamse overheid.

Om te werken aan een 'overheid in actie' laat men de personeelsleden ook toe om over de muren van de organisatie heen te kijken. Kennis- en ervaringsdeling zijn daarbij belangrijk en werken verrijkend. In 2009 zal een nieuwe oproep voor 'wissel-leren' worden gelanceerd, waarbij de nadruk meer komt te liggen op uitwisseling tussen de Vlaamse overheid als geheel en de buitenwereld.

Verder vormen een kwaliteitsvol document- en archiefbeheer een belangrijke bouwsteen voor een

vlot werkende organisatie. In 2009 wordt er gestart met de gefaseerde inrichting van een nieuw depot voor de opslag en (interne) consultatie van semistatisch archief.

Er wordt ook verder geïnvesteerd in het personeelsbeheerssysteem Vlimpers om hierin bijkomende functionaliteiten op te bouwen, zodat dit kan uitgroeien tot een geschikte tool voor een efficiënte bedrijfsvoering binnen de personeelsdiensten.

1.2.2. Kwaliteitsverbetering

In 2009 zal het belang van burgergericht werken in de Vlaamse overheid verder beklemtoond worden. De Vlaamse overheid wil topkwaliteit leveren en dat ook tonen. Een eerste spoor voor kwaliteit wordt gevormd door de gebruikersbevragingen en tevens zal het mogelijk worden om een aantal tevredenheidsaspecten rond dienstverlening te gaan benchmarken binnen de Vlaamse overheid. Ook dienstverleningscharters vormen een belangrijke uitdaging voor een overheid.

Het is verder belangrijk dat de Vlaamse overheid haar goede praktijken inzake kwaliteitszorg zichtbaar maakt. Ook een behoorlijke klachtenbehandeling vormt een aanzet om aan structurele kwaliteitsverbeteringen te werken.

In 2009 zullen opnieuw goede praktijken binnen de Vlaamse administratie op het vlak van innovatieve kwaliteitsverbetering in de dienstverlening beloond worden, door de uitreiking van de innovatieprijzen SPITS 2009.

1.2.3. Integriteit en HR-beleid (human resources)

De geplande actualisatie van de deontologische code biedt een model aan dat de entiteiten aanspoort om zelf rond integriteit te werken en te zoeken naar de betekenis van de waarden van de organisatie in de eigen werkcontext.

Gelet op de gewijzigde demografie van de arbeidsmarkt (vergrijzing – ontgroening) is het belangrijk om talent zo lang mogelijk in huis te houden. Personeelsleden moeten worden aangespoord om langer te blijven werken middels een aantal retentiemaatregelen. Een concurrentieel arbeidsvoorwaardenpakket moet nieuwe krachten stimuleren om bij de Vlaamse overheid in dienst te treden.

Om klaar te zijn voor die maatschappelijke uitdagingen op het vlak van vergrijzing en schaarste op de arbeidsmarkt, is het ook belangrijk dat in 2009 de eerste stappen worden gezet om personen aan te werven met een evenwaardig erkennen van verworven competenties.

Ook wordt aandacht besteed aan het ontwikkelen van een personeelsbeleid dat rekening houdt met leeftijdsdiversiteit en waar het stimuleren van ontwikkeling voorop staat, om zo de inzetbaarheid van alle personeelsleden te optimaliseren. De werkplek moet een leerplek worden.

Er wordt veel in team gewerkt en er wordt heel wat coachende ondersteuning aangeboden. Zeer expliciet zal het interne coachingproject in 2009 verder worden gezet.

In 2009 wordt ook op het vlak van een welzijnsbewust personeelsbeleid verder gegaan op de ingeslagen weg. De nadruk ligt daarbij op preventie. Ook wordt er blijvend aandacht besteed aan het evenwicht tussen werk en privé. Telewerk zal daarbij een belangrijke rol blijven vervullen.

Vanuit de bekommernis voor een positief arbeidsklimaat en de continuïteit van de dienstverlening, zullen de met de vakorganisaties afgesproken initiatieven verder uitgewerkt worden en zal ook een opleiding voor sociaal bemiddelaars in de Vlaamse overheid worden voorbereid.

De maatregelen ter uitvoering van het sectoraal akkoord 2008-2009 worden nog dit jaar statutair verankerd waar nodig en voor de andere niet-statutaire maatregelen werd een tijdspad afgesproken.

De krappe arbeidsmarkt zorgt ook voor een aantal uitdagingen op het gebied van rekrutering en selectie. Om de toegang tot vacatures nog gemakkelijker te maken voor kandidaten, is het aangewezen dat alle vacatures van de Vlaamse overheid op één centrale website terug te vinden zijn. Ook moet de positieve beeldvorming van de Vlaamse overheid, alsook de intensieve trajectwerking voor begeleide herplaatsing, via Werkwijzer, verder worden gezet. Daarnaast moet ook het selectieproces efficiënter en performanter verlopen. Dit kan een stimulans krijgen door een samenwerkingsprotocol tussen Jobpunt en Selor.

Verder wordt er interne expertise opgebouwd inzake functieweging door de ontwikkeling van de func-

tieniveaumatrix en een brede waaier aan referentiefuncties. Dit moet de basis vormen om interne onbillijkheden inzake verloning weg te werken.

Begin 2009 zullen de globale resultaten van de personeelstevredenheidspeiling 2008 bekend zijn. Het is uiteraard de bedoeling om de bevindingen uit de personeelspeiling mee te nemen in de ruimere evaluatie en opvolging van het globale personeelsbeleid.

1.2.4. Emancipatiebeleid en kansengroepen

De Vlaamse overheid wil in haar personeelsbestand de diversiteit van de Vlaamse samenleving weerspiegeld zien. Elk jaar wordt het aandeel van de kansengroepen in het personeelsbestand van de Vlaamse overheid gemeten. Daarom is een systeem van vrijwillige registratie opgezet. De entiteiten die een systeem van vrijwillige registratie opzetten, worden hierbij verder ondersteund.

Verskillende acties concentreren zich ook op de doorstroom van vrouwen naar het top- en middenmanagement. De dienst Emancipatiezaken zal in 2009 een nieuwe reeks van Vlechtwerk opstarten, gericht op vrouwen en mannen met managementambities.

Het actieplan Wervend Werven van kansengroepen loopt nog tot eind 2009 met een forummoment waar innovatieve praktijken op het vlak van de werving en selectie van kansengroepen aan bod komen.

1.2.5. ICT als ondersteunende actor voor inhoudelijke beleidsinitiatieven

In het ICT-beleid zijn er vier krachtlijnen. Men wil op de eerste plaats de continuïteit verzoenen met een functionele verbetering en kostenbesparing. In 2009 vraagt dit om verdere investeringen met betrekking tot nieuwe technologieën. Bijkomende inspanningen worden ook geleverd om het gebruik van het Vlaams OverheidsNetwerk uit te breiden en te stimuleren. Dit platform is ideaal voor de verdere ontsluiting van gemeenschappelijk te gebruiken toepassingen en voor het delen van informatie.

Het gemeenschappelijk dienstenaanbod wordt behouden en versterkt, waarbij de transitie naar een nieuw ICT-dienstverleningscontract dé belangrijkste uit-

daging vormt. De finale fase van de transitieperiode loopt volgens de huidige planning tot maart 2009. Er zal worden gewerkt aan de verdere inrichting en optimalisatie van de dienstverlening.

Er wordt ook bijkomend geïnvesteerd in ICT-veiligheid. In 2009 wordt er onder andere een businesscase opgesteld om een gemeenschappelijk aanbod voor 'uitwijkmogelijkheden' bij het optreden van een ramp uit te werken.

De vierde en laatste krachtlijn draait rond interconnectiviteit en samenwerking. De uitwerking van een strategisch ICT-model ten dienste van de bedrijfsvoering wordt prioritair in 2009.

1.2.6. Facilitair management en bouwmeesterschap

In 2009 wordt verder uitvoering gegeven aan de uitbouw van de drie Vlaamse Administratieve Centra (VAC) in Leuven, Gent en Brugge. Nu het huurcontract voor het VAC Leuven ondertekend is, dient het komende jaar volop werk gemaakt te worden van het functionele en technische ontwerp, zodat het gebouw instapklaar is in oktober 2010 en de 750 Vlaamse ambtenaren er hun intrek kunnen nemen. Voor de projecten VAC Gent en Brugge zijn de besprekingen met de NMBS en Eurostation lopende via de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV).

In het kader van duurzaamheid zal een kwaliteits-handboek voortaan als basis dienen voor de evaluatie van de duurzaamheidsgraad van alle toekomstige gebouwen in het kader van de huisvesting van Vlaamse ambtenaren.

In het kader van haar rol als gangmaker binnen de Vlaamse overheid op het vlak van efficiënt energiebeheer, zal het Agentschap Facilitair Management ook het komende jaar het gebruik van het beschikbare energieboekhoudingspakket als onderdeel van een geïntegreerd energiebeleid verder blijven stimuleren.

De administratie zal ook in de toekomst blijvend aandacht besteden aan de integratie van zowel ethische als duurzaamheidscriteria in bestekken voor facilitaire goederen of diensten.

De Vlaamse Bouwmeester zal de kwaliteit van de infrastructuur in goed opdrachtgever- en bouwmeesterschap verder stimuleren. Goed opdrachtgeverschap wordt gegenereerd door de vorming van netwerken en samenwerking met ervaringsdeskundigen, die het kwaliteitsbeleid mee uitstippelen en acti-

viteiten organiseren waarbij hun kennis van zaken gevalideerd wordt. Ook in 2009 blijft het belangrijk om complexe projecten te begeleiden en voor te bereiden in een voortraject.

1.3. Toelichting beleidsbrief E-government en Wetsmatiging 2009

De minister verklaart dat een kwaliteitsvolle regelgeving met een minimum aan administratieve lasten, en een doelgroepgericht e-governement, essentieel zijn om de efficiëntie van de overheid te verbeteren zodat, als uiteindelijk streefdoel, de dienstverlening aan de burger geoptimaliseerd kan worden.

Daarom worden verdere inspanningen geleverd om de regelgeving kwaliteitsvol te maken, administratieve rompslomp weg te werken en e-governement te optimaliseren. Maar het voortdurend streven naar kwaliteit inzake wetmatiging en e-governement is slechts mogelijk op basis van een zeer nauwe samenwerking tussen de verschillende beleidsdomeinen.

1.3.1. Administratieve vereenvoudiging

Tegen einde maart 2009 zullen alle beleidsdomeinen een rollend actieplan hebben opgesteld, waarin op basis van een concrete reductiedoelstelling, welomschreven vereenvoudigingsprojecten inzake administratieve procedures en regelgeving zullen worden opgenomen.

Om de concrete voortgang in deze projecten in kaart te kunnen brengen, hebben alle beleidsdomeinen in 2008 een nulmeting uitgevoerd op basis van het internationaal aanvaarde Standaard Kosten Model. De vorderingen en bereikte resultaten in deze actieplannen zullen in een jaarlijks voortgangsrapport aan het Vlaams Parlement worden gerapporteerd. Aan alle ministers werd gevraagd om bijzondere aandacht te verlenen aan projecten die beleidsdomein- en bestuursniveauoverschrijdend zijn.

Hiermee beoogt de Vlaamse overheid, in navolging van Europa, een aanpak gericht op een gevoelige reductie van de administratieve lasten verbonden aan Vlaamse regelgeving.

1.3.2. Wetgevingskwaliteit

In 2009 zal een kwaliteitscontrole uitgevoerd worden op de reeds bestaande instrumenten en maatregelen,

met name de reguleringsimpactanalyse (RIA), de celen Wetskwaliteit en de regelgevingsagenda. Daarbij wordt ook de integratie met de Diensten Impact Toets opgenomen.

In 2009 zal de transparantie en de toegankelijkheid van de Vlaamse regelgeving verhoogd worden via een actualisering van een centrale website.

1.3.3. E-government

Dit jaar kwam het MAGDA-platform (maximale gegevensdeling tussen administraties) op kruissnelheid. In 2009 wordt geïnvesteerd in de verdere uitbouw ervan tot een echt ondernemersdataknooppunt. De uitdaging is de uitbouw van een werkelijke Verrijkte KBO-draaischijf (Kruispuntbank Ondernemingen), gebaseerd op een maximale gegevensuitwisseling tussen de administraties en de creatie van authentieke gegevensbronnen. Ook wordt gewerkt aan eenzelfde ontsluiting van authentieke persoonsgegevens, binnen de grenzen van de privacywetgeving.

In 2009 worden de mogelijkheden van een volwaardig elektronisch identiteitsbeheerssysteem voor Vlaamse ambtenaren nog verder uitgebreid, zodat het voor de lokale ambtenaren niet enkel mogelijk is om Verrijkte KBO-gegevens te raadplegen, maar ook om ze aan te maken. Daarnaast is geografische informatie een bijzonder belangrijke bron van authentieke gegevens voor de Vlaamse overheid, waardoor afstemming met het MAGDA-platform prioritair is.

Tot slot is het noodzakelijk dat samenwerking wordt gestimuleerd tussen de lokale besturen en de Vlaamse overheid om het lokaal e-government tot een structureel succes te laten uitgroeien.

2. Bespreking

2.1. Algemene beschouwingen

De heer *Marnic De Meulemeester* zegt dat Open Vld zich kan vinden in de beleidsbrieven en de begrotingen. Ze bevatten geen grote nieuwe politieke beleidsopties, maar dat is begrijpelijk op het einde van de regeerperiode. Het lid is verheugd dat de kwaliteit van de overheidsdienstverlening belangrijk blijft. Het accent moet blijven liggen op klantvriendelijkheid en een goede dienstverlening. Hij vraagt hoeveel ambte-

naren nodig zijn voor een efficiënte overheid en hoe het aantal Vlaamse ambtenaren het voorbije jaar geëvolueerd is.

De heer *Jan Verfaillie* merkt op dat men met cijfers over aantallen voorzichtig moet zijn. Hij herinnert aan het feit dat een federale minister ooit cijfers presenteerde die een forse daling van het federale overheidspersoneel en een stijging van het gemeentepersoneel moesten bewijzen. Uiteindelijk bleek de overdracht van rijkswachtpersoneel van de federale naar de lokale overheid de oorzaak. Het komt erop aan om de juiste cijfers te hanteren over het aantal ambtenaren en rekening te houden met eventuele personeelsoverdrachten.

De *minister* verklaart dat de vraag naar statistische gegevens over de evolutie van het aantal ambtenaren best schriftelijk kan worden beantwoord.

2.2. Integriteit en HR-beleid

De heer *Marnic De Meulemeester* is verheugd dat het integriteitsbeleid een prioriteit blijft. De nieuwe deontologische code zal systematisch in heel de organisatie ingevoerd worden. Hoe ver staat het daarmee? Hoe zal de code zo goed mogelijk bekendgemaakt worden bij het Vlaams overheidspersoneel?

De *minister* antwoordt dat de deontologische codes worden geactualiseerd. Hij gaat ervan uit dat ze klaar zullen zijn in het voorjaar van 2009.

Mevrouw *Else De Wachter* stelt vast dat 45 percent van de werknemers bij de Vlaamse overheid ouder is dan 45 jaar. Over twintig jaar zal de Vlaamse overheid heel wat nieuw personeel moeten aanwerven. Het is belangrijk dat de Vlaamse overheid de positieve beeldvorming kan waarmaken. Om mensen te motiveren om aan de slag te gaan bij de Vlaamse overheid, moeten de discrepanties onder meer tussen de statutairen en de contractuelen weggewerkt worden. Het lid wijst ook op het recent gesignaleerde probleem van de meemama's. Maar er blijven nog andere discriminaties, bijvoorbeeld voor de niet-Belgen in de administraties.

De heer *Jan Verfaillie* meent dat men voor een werknemer van 45 of ouder nog niet meteen aan zijn vervanging moet denken. Zij hebben immers nog een mooie toekomst in de maatschappij en in de administratie.

Mevrouw *Else De Wachter* benadrukt dat zij werknemers zeker niet wil afschrijven vanaf een bepaalde leeftijd. Met haar tussenkomst heeft ze enkel willen aantonen dat een langetermijnvisie een kenmerk is van degelijk bestuur. Daarom moeten de Vlaamse maar ook de lokale besturen een langetermijnbeleid voeren op het vlak van het personeelsbeleid.

Wat de oudere werknemers betreft, staat de *minister* de Japanse benadering voor. Japanners hebben veel respect voor ouderen. De minister herinnert zich een man die de laatste stap in zijn carrière zette toen hij op 78 jaar voorzitter van een chemisch topbedrijf werd.

De minister merkt op dat het niet altijd even evident is om de verschillen tussen contractuelen en statutairen weg te werken. De verschillen tussen Belgen en niet-Belgen bij de statutaire aanwerving bijvoorbeeld zijn verankerd in de Grondwet. Een bijkomend onderscheid bestaat tussen niet-EU- en EU-burgers. De bezoldigingsverschillen vergen een belangrijk en delicaat debat. Discriminaties die niet kunnen worden gerechtvaardigd, moeten zeker worden weggewerkt. Maar dit moet dus in samenhang met een aantal andere regelgevingen worden bekeken. De minister wil concrete discriminaties wel onderzoeken.

De heer *Ward Kennes* vraagt of de huidige economische conjunctuur het werken bij de overheid aantrekkelijker kan maken voor bepaalde beroepsgroepen.

De *minister* noemt crisissen uitdagingen en die bieden dus kansen. Als er minder werk en minder werkzekerheid zijn, wordt werken bij de overheid interessanter. De overheid moet daar voldoende aandacht aan besteden en er op inspelen.

Mevrouw *Laurence Libert* wil voor de Vlaamse overheid gemotiveerde en goede arbeidskrachten met de juiste competenties aantrekken. In die zin moet de overheid oog hebben voor de elders verworven competenties (EVC's). Wanneer zal de lijst van knelpuntfuncties bij de Vlaamse overheid waarvoor een diploma geen absolute voorwaarde meer is, klaar zijn? De vorige minister heeft een werkgroep opgericht die projecten die oog hebben voor EVC's, begeleidt. Het blijft niet beperkt tot de evaluatie van de ervaringsbewijzen. Voor bepaalde functies, bijvoorbeeld die van managementassistent, worden een profiel en praktijkproeven opgesteld. Wat is de stand van zaken van die projecten?

De *minister* verklaart dat de lijst met knelpuntfuncties waarvoor geen diploma meer nodig is, tegen het eind van het jaar klaar zal zijn.

De lijst met ervaringsbewijzen is samengesteld in samenwerking met alle beleidsdomeinen. Het doel is de oefening af te ronden in het voorjaar van 2009. Vanaf eind 2009 zal het dan mogelijk zijn personeel met de juiste EVC's aan te werven.

2.3. Sectoraal akkoord

De heer *Marnic De Meulemeester* verwijst naar het nieuwe sectorale akkoord dat de weddeschalen verhoogt, de maaltijdchequeregeling en het recht op deeltijds werken wijzigt. Er zal ook aandacht gaan naar de problematiek van de vergrijzing van het in dienst zijnde personeel. Kan de minister al meer uitleg geven over de tweede pensioenpijler waarover blijkbaar nagedacht wordt?

Ook mevrouw *Else De Wachter* wenst te weten hoe de Vlaamse overheid tegenover de tweede pensioenpijler staat.

De heer *Ward Kennes* stelt vast dat het sectoraal akkoord met de lokale besturen de kloof tussen de statutairen en de contractuelen wil dichten, bijvoorbeeld wat de tweede pensioenpijler betreft. Hij vraagt wat de intenties zijn van de Vlaamse Regering voor de contractuelen die bij de Vlaamse overheid zelf werken.

Voor de tweede pensioenpijler wacht de *minister* op het federale niveau, waar aan een kaderwet wordt gewerkt. De Vlaamse Regering heeft zich al akkoord verklaard met het principe zoals verwoord in het intersectorale akkoord 2005-2006. De concrete uitvoering voor het Vlaamse niveau volgt echter het federale kader.

2.4. Diversiteitsbeleid

De heer *Marnic De Meulemeester* stelt vast dat de diversiteitacties al tot opmerkelijke resultaten hebben geleid: 20 percent van de topfuncties wordt bekleed door vrouwen. Dat ligt nog onder het streefdoel van 33 percent. Vrouwen vormen 24,8 percent van het middenkader. Het streefdoel is hier eveneens 33 percent. Ook op het vlak van rekrutering van alloch-

tonen is vooruitgang geboekt tot 1,55 percent; het streefdoel is echter 4 percent. Het aantal werknemers met een handicap blijft laag: 0,78 percent terwijl het streefdoel 4,5 percent bedraagt. Welke maatregelen zal de minister nemen om de streefdoelen alsnog te bereiken?

Mevrouw *Else De Wachter* merkt op dat de resultaten van het onderzoek naar de tewerkstelling van vrouwen bij de Vlaamse overheid in aantocht zijn. De Vlaamse overheid heeft een belangrijke voorbeeldfunctie te vervullen. De percentages van de kansengroepen bewijzen dat er nog werk aan de winkel is.

De *minister* vindt het terecht dat extra aandacht wordt gevraagd voor kansengroepen. Er zijn al stappen gezet en het is de bedoeling om in 2009 nog extra inspanningen te doen.

2.5. *Facilitair management*

De heer *Ward Kennes* vraagt wanneer de diensten kunnen verhuizen naar de Vlaamse administratieve centra (VAC's) in Gent en Brugge. Verder informeert hij waarom de drie drukkerijen worden gecentraliseerd. Is er afgewogen of het outsourcen van dat soort dienstverlening niet voordeliger is dan het bezitten van een eigen drukkerij?

De *minister* antwoordt dat PMV onderhandelt met de NMBS en met Eurostation over de VAC's in Gent en Brugge. Die onderhandelingen verlopen moeizaam. Het is belangrijk goede voorwaarden te verkrijgen. De druk is hoog genoeg en de minister zou ook graag snelle resultaten zien.

De drukkerijen zijn gefuseerd om efficiënter te werken. Outsourcen is onderzocht, maar bleek niet voldoende interessant, onder meer gezien de investeringen die al gebeurd zijn.

2.6. *Burgerparticipatie*

De heer *Marnic De Meulemeester* merkt op dat er volgens de beleidsbrief in 2009 gezocht wordt naar nieuwe manieren om burgerparticipatie mogelijk te maken. Denkt de minister ook aan burgerconventies? De spreker verwijst naar de gedachtewisseling in deze commissie over het instrument van de burgerconventie (*Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 1896/1).

De *minister* merkt op dat de kwestie van de burgerconventie in het Uitgebreid Bureau van het parlement is aan bod gekomen en dat hij zich niet wil mengen in de werkzaamheden van het parlement en van een instituut dat van het parlement afhangt.

De heer *Ludwig Caluwé* wijst erop dat het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek (viWTA) voorstelde om in april een burgerconventie te houden over het beleid van de volgende Vlaamse Regering. Het Uitgebreid Bureau oordeelde dat zo'n initiatief vlak voor de verkiezingen niet raadzaam was. De grootste burgerconventie zijn immers de verkiezingen. Het bizarre was dat de initiatiefnemers het niet nuttig vonden om een burgerconventie vlak na verkiezingen te organiseren. Nochtans zou een conventie op dat tijdstip evenzeer een invloed kunnen hebben op het regeerakkoord en de beleidsnota's.

De *minister* verklaart dat de Vlaamse overheid wel klantenenquêtes houdt en klachten behandelt, maar burgerconventies gaan een stap verder. Dergelijke initiatieven komen in eerste instantie het parlement toe. Als het Uitgebreid Bureau de conventie vlak voor de verkiezing afwijst, heeft de minister-president daar niets aan toe te voegen.

2.7. *E-government en wetsmatiging*

Mevrouw *Else De Wachter* vraagt hoe de reguleringsimpactanalyse (RIA) past in de vermindering van de administratieve lasten. Het RIA-systeem schept immers bijkomende administratieve verplichtingen.

De heer *Ward Kennes* stelt vast dat er heel wat instrumenten bestaan om de wetgeving te verbeteren, zoals de RIA, de cellen wetgevingskwaliteit, de regelgevingsagenda. Die instrumenten zullen blijkbaar worden geëvalueerd. Hoe denkt de minister eigenlijk over die instrumenten? Dienen zij hun doel of maken ze het wetgevingsproces nodeloos ingewikkeld? Het lid vraagt zich af of de burgers en de bedrijven veel nut ondervinden van die instrumenten. Zelfs in het parlement hebben die instrumenten vooralsnog weinig impact.

De *minister* bevestigt dat de RIA en andere instrumenten voor wetgevingsanalyse zullen geëvalueerd worden. Ook het aantal instrumenten zal bekeken worden.

De heer *Marnic De Meulemeester* vraagt of de eerste uitvoeringsbesluiten van het ontwerp van decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, die beloofd waren voor eind september of begin oktober 2008, klaar zijn. Het decreet moet immers begin 2009 in werking treden.

De *minister* antwoordt dat er hard gewerkt wordt aan de uitvoeringsbesluiten van het decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Het is de bedoeling ze zo snel mogelijk klaar te hebben. In ieder geval zijn de werkzaamheden al ver gevorderd.

De heer *Marnic De Meulemeester* stelt dat de Vlaamse overheid al inspanningen heeft geleverd inzake vereenvoudiging van de regelgeving, maar toch achterloopt op de federale overheid wat het afschaffen van overbodige regels betreft. De spreker heeft hierover de vorige bevoegde minister meerdere keren ondervraagd maar kreeg hierop meestal een erg theoretisch antwoord. Het lid verwijst naar een concreet Vlaams voorbeeld, namelijk de afschaffing van de plus-3-pas in de culturele sector.

De *minister* merkt op dat er op het federale niveau misschien meer overbodige regelgeving bestaat dan op het Vlaamse. Dan is het makkelijker tot afschaffing over te gaan. Hij herinnert aan nog enkele Vlaamse voorbeelden van vereenvoudiging, zoals de integratie van de bouw- en de milieuvergunning en een aantal initiatieven in de landbouwsector. Er zijn dus al belangrijke stappen gezet, maar er is nog heel wat werk aan de winkel en de minister zal alles doen om iedereen duidelijk te maken dat Vlaanderen daar intens mee bezig is. Misschien is het wel nuttig om een lijst van de verwezenlijkingen te maken.

3. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbe-groting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2009 (bevoegdheid Bestuurszaken, E-government en Wetsmatiging van minister Peeters) wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Marnic DE MEULEMEESTER Kurt DE LOOR
Else DE WACHTER